

A román hatóságok teljhatalmat kapnak az antiszemita agitátorok megfékezésére

Bukarest, július 26. Cadrea belügyi osztályfőnök ismertette a lapok tudósítói előtt a bukovinai rendzavarások megfékezésére tett intézkedéseket. Szükségesnek mondotta, hogy a hatóságok teljhatalmat kapjanak az agitátorok ellen, akik a parasztság nehéz gazdasági

helyzetét zsidóellenes agitációra használták ki. Az agitátorok legnagyobb része politikai ügynökök, akik a lakosságot a kormány ellen izgatják s az a céljuk, hogy a kormánynak nehézségeket okozzanak.

A Szegedi Uszó Egyesület a vásárhelyi nagy versenyen megnyerte a Kongresszusi Díjat

(A Délmagyarország munkatársától) Ünnepléses külsőségek között nyitották meg szombaton este a XI. vásárhelyi uszókongresszust, amelyen 5000 néző tapsolt a felvonult közel 500 uszónak. A gyönyörűen feldisznított uszoda ragyogó fényben uszott. Idősebb Bárány István a megafon elé lépve, szép beszéddel nyitotta meg a kongresszust, majd a zenekar eljátszotta a Himnusz, azután pedig megkezdődtek az egész országban nagy érdeklődéssel várt versenyek, amelyek már az első napon a szegedi uszók teljes diadalával végződtek.

A Szegedi Uszó Egyesület nygyedszer és végleg megnyerte a Kongresszusi Díjat,

bár a vidéki egyesületek a díj három számában meglepetést okoztak.

A szombati verseny részletes eredménye a következő:

Kongresszusi Díj.

100 m. gyorsuszás: 1. Vágó Sándor (SzUE) 1:06.2, 2. Mihályfi (SzUE) 1:07.8, 3. Nemes (PAC) 1:08.

400 m. gyorsuszás: 1. Pleplár (SzUE—KISOK) 5:50.6, 2. Hay II. (SzUE) 5:56.3, 3. Vágó (SzUE) 6:32.

100 méteres hölgy melluszás: 1. Danner Gizi (SzUE) 1:40.4, 2. Magasházi (Tatabányai SC) 1:46.2, 3. Sarkady (DUE) 1:53.4.

100 m. hátuszás: 1. Klausz József (Miskolci Vasutas) 1:21.2, 2. Sirsich (SzUE) 1:21.8, 3. Trenk (CSAK) 1:25.8.

100 m. melluszás: 1. Szentkirályi (DEAC) 1:27.8.

100 m. hölgy hátuszás: 1. Ungvári Baba (TSC) 1:45.4.

Egyéb számok:

5 x 50 gyorsuszó staféta: 1. SzUE (Sirsich, Vágó, Mihályfi, Hay II., Boros) 2:31.8, 2. Pécs 2:42, 3. Debrecen 2:45.4.

3 x 50 vegyes staféta: 1. SzUE (Gál, Sirsich, Boros) 1:45, 2. Miskolc 1:49.2, 3. Csaba 1:49.6.

Vízipóló: SzUE—Eger 1:1. A gólokat Hay II. és Bitskey (Eger) dobták.

A Kongresszusi Díjat 25 ponttal a SzUE nyerte, 2. Tatabánya 13 pont, 3. Sopron 8 pont. (Ebbe az eredménybe a vasárnap lebonyolításra kerülő műugrás nincsen beleszámítva, de annak eredménye a SzUE elsőségén már nem változtatható.)

A vasárnap lejátszandó Vidéki válogatott—Országos ifjúsági válogatott vízipóló mérkőzésen a Vidéki válogatott a következő összeállításban szerepel: Mezey (Eger) — Mátray (Eger) — Hay I. (Szeged) — Hay II. (Szeged) — Mikey (Szeged), Hazay (Eger), Vágó (Szeged).

IV. Károly három fia Budapesten

Budapest, július 26. A legelőkelőbb belga kollégiumnak, a Szent Mihály-kollégiumnak 200 növendéke érkezik augusztus 14-én Budapestre a Szent Imre év ünnepségeire. Ez a csoport a belga arisztokrácia gyermekeiből rekrutálódik. E csoporttal IV. Károly volt magyar király gyermekei közül Róbert, Félix és Károly érkezik Budapestre. A belga jezsuita társaság rendfőnökének, Löwének vezetésével 50 egyetemi hallgató is jön a magyar fővárosba, köztük 8 japán.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Tejszövetkezeti Központ Bpest, 4. postafiók 20.

Feloldják az Angliában lefoglalt magyar vagyontárgyakat

London, július 26. Az angol kormány meg egyezett a magyar kormánnyal a trianoni békeszerződés alapján Angliában lefoglalt magyar vagyontárgyaknak, jogoknak és kötelezettségeknek feloldásáról. Ennek értelmében az eddig még nem értékesített vagyontárgyakat, jogokat feloldják a zár alól s az eredeti tulajdonosoknak birtokába visszabocsátják.



Sportrepülőgépen Amerikába

Csütörtökön indult a berlini repülőtérrel tengeri repülőutjára Hirth Wolfgang sportrepülő (jobbra) kísérelével, Weller Oszkár berlini sportifjúval. A repülés célja Grönlandon keresztül Amerika és ehhez egy 40 lóerős kis Klemm-féle német repülőgépet használnak.

Színház-égés

Írta: Sz. Szigethy Vilmos

A Rencz-cirkusz ugyan nem színház, de épp olyan tömeglátogatásra való hely volt, mint akármelyik műintézet. Most, hogy leégett, bizonyára nagyon sokunkban feltámad a gyermekkor emléke, meg a későbbi is, az ifjúságé, amikor a Rencz-cirkusz reprezentálta az irodalomban és a valóságban egyaránt a cirkuszhoz fűződő fogalmat. Számos látóvalójával, műlovárnőivel és trapéz művésznőivel együtt, akik megközelíthetetlenek voltak a... Isten úgyse, nem tudok a mai kor levegőjének hatása alatt megfelelő hasonlatot.

Mindig érdekelt a cirkusz világa, nagyon régen volt, hogy egy végtelenül szomorú dummer Auguszt barátom, aki harsogó kacajra fakasztotta már a pusztá megjelenésével is a közönséget, egy pohár limonádé mellett kioktatott:

— Csak a nagyon ostoba ember veti magát cirkuszművésznek. Az ő életük nem olyan, mint a polgári rendű nőké, hiszen szükségük van a teljesen ép idegrendszerükre, azt nem zavarhatja meg semmiféle bolondság. Egy-egy csillagára az egész társulat vigyáz s ha nem megy másképpen, botrány árán távolítják el azt a tompa pemzli bajuszu tisztet, aki azt hiszi, hogy most fogja bekoronázni a fehérneművárrónők során nyert hódításait. A mi trapéz nőnként előadás után hideg lepedőbe csavarják, félig-nyers hussal etetik. Meglehet, hogy önagysága egyszer megszökik, azonban dolgozni azután sose fog.

— Mégis, öregem, mégis...

Megértette, felelt is rá.

— A természetnek vannak törvényei, nagyon jól tudjuk. Mikor észrevesszük, hogy a tagunk szórakozott, vagy ábrándos, egyszóval könnyen lehukhat a magasból a manézsbé, akkor férjhez adjuk egy kollégához. Amíg azonban hozzánk tartozik, a mi szabályaink szerint köteles élni. Ezért oktalanság minden civil-kísérletezés, nagyon is fegyelmeztettek ezek a lányok.

— Gazdag ember nem veheti el őket?
— Dehogyan nem. Csak hogy akkor meghaltak a pályá számára.

Ma is bennem cseng a hang, ahogyan ezt a — szerinte — mindennél súlyosabb halált zengte, harsogta.

Eszembe jutnak ezek a dolgok most, a bécsi cirkuszégés alkalmából s a legnagyobb igazságtalanságnak tartom azt a gyakori kifejezést, hogy a közvélemény, vagy akármelyik testület, mi, cirkuszt rendez a színház körül. Azért, mert mind a kettőnek publikuma van, még nem vonhatók egy kalap alá. Külön-külön tradíció, cél, emberanyag, hivatás. A cirkusz talán már fejlődni se tud, olyan régen elérte a kifejlődési fokát. Legalább is Dickensben megtaláljuk mindazt, amit ma ismerünk.

Azt mondja erre a multat is ösmerő öregebb generáció:

— Hohó! Azt hiszed talán, hogy a színház folyton fejlődik? Mert kópálotákban működik, a mult semmi? Akkor nem is voltak színészek, csak ma találták ki őket? Volt idő, hogy Szegeden se jártak palotába a színészet rajongói, hanem jó volt a Hági sörcearnok helyén terpeszkedő fabódé is, a Heszlányi és Hoffer cég tulajdonosa. (Heszlányi bácsi még ma is él. Hőfőhő hajával, egyenes járásával itt maradt kellemes átmenetnek a multból a jelenbe.) Virágos papírral díszített bódé volt ez a színház, de talán nem kisebb örömkö színhelye, mint a mai. Minden esetre derültebb volt a kor s ha érkeztek is szomorúságok, hamarabb multak el, mint a maiak.

Szeged akkori színészei közül művészettörténeti nevek Havi, Hegedüs, Szabó, Filippovics, Hubay, Sztupa, Latabár, Molnár György, Kocsisovszky Jusztin, Láng Bódi, Aradi Gerő. Hát a vándorapostolok, akik szinte félisten-számba mennek? Berzsényi, az öreg Döme, Dési, a Hetényiek, Hegedüsne Bodenburg Lina, Rajz Jancsi, Lászi, Timár Jancsi, továbbá Zöldi, a legjobb cigányalakító, Jánosi Pap Emil. (Pap Emil a 12. honved-

tyalogezred parancsnokaként halt meg. 1869-ben hagyta oda a színpadot s forradalmi rangjával lépett a hadseregbe.)

Szegeden is leégett a színház, elpusztult másfelé is, csak éppen a bódét nem érte baj. Pedig azt szuvas fából csinálták, vagy ha nem is éppen abból, de azzá lett az idők folyamán.

Az alja embermagasságnyra tele papírszeméttel, sarkában vörösen izzó vaskályhák. Akkor még így fűtöttek, a közönség fázósabb része odasereglett melegedni. A szikrák vidáman pattogtak kifelé, mégse kaptak bele a ruhába.

A színpadon görögtűz nélkül nem élhetett meg darab. Ez együtt járt az allegóriával s a közönség azt is megbocsájtotta, hogy füst marja a szemét.

Violában (Az alföld haramiája) papíros, meg kőcsojtással lövöldözött Színház Miska diszletmester, aki Heszlányiék pallérja és házmestere volt, de egészen a művészethez ragadt s attól elválni soha nem tudott. Ragadta magával az a megmagyarázhatatlan valami, ami előkelő családok gyermekeit is kényszerítette, hogy otthagyják a színpadi világ bizonytalansága kedvéért az otthon kényelmét, a rangot, mindent. (Színház Miska később nagyon lenézte a közsínházat, abba a lábat soha betenni nem akarta. Ellenben műkedvelői előadások kiforszírozásán fáradozott, magával vívén dicsősége régi tanyájáról minden cifra papírost, továbbá a hattyukat, akik a bódé függönyét díszítették, miközben usztak az oszlopos csarnok hajlék előtt a tavon.)

Azonban a papírosfojtások se tudtak kárt tenni a faszínházban, — nyilván rendeltetése volt az isteni gondviselés szemében. Tamás bácsi kunyhója volt akkoriban a repertoárdarab, amely szükség esetén megmentette a becsületet s kirántotta a kátyuból a színészet megrakodott szerkerét. Igen szép és hatásos darab. E sorok írója — későn születvén — már nem láthatta, de ifjúsági olvasmányán kívül emlékszik rá egy fehérhaju, gyermek-kedélyű matróna elbeszéléséből, ki is Tamás bácsi kunyhóját úgy állította alálaton